

TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

TÜSİAD

YÖNETİM KURULU BAŞKANI

ÜMİT BOYNER'İN

“ÇALIŞMA HAYATINDA KADIN”

KONFERANSI

AÇILIŞ KONUŞMASI

**14 Ocak 2011, Cuma
Çırağan Sarayı, İstanbul**

TÜSİAD AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU (BUSINESSEUROPE) ÜYESİDİR

İstanbul: Meşrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul -Türkiye
Ankara: İnan Cad. No:39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara- Türkiye
Brüksel: 13. Avenue des Gaulois, 1040 Brussels-Belgium
Washington D.C.: 1250 24th Street, N.W., Suite Nr. 300, Washington D.C.20037-USA
Berlin: Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany
Paris: 33, Rue de Galilée 75116 Paris France

Tel: +90 (212) 249 19 29
Tel: +90 (312) 468 10 11
Tel: +32 (2) 736 40 47
Tel: +1(202) 776 77 70
Tel: +49 (30) 288 786 300
Tel: +33 (1) 44 43 55 35

Faks: +90 212 249 13 50
Faks: +90 (312) 428 86 76
Faks: +32 (2) 736 3993
Faks: +1 (202) 776 77 71
Faks: +49(30) 288 786 399
Faks: +33 (1) 44 43 55 46

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxloffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad.us
e-mail: berlinoffice@tusiad.org
e-mail: parisoffice@tusiad.org

www.tusiad.org

Sayın Bakanım, Sayın Konuklar, Değerli Basın Mensupları,

Çalışma hayatına katılmanın, hem bireye özgüven ve güç kazandırdığını hem de toplumu ve ülkeyi güçlendirdiğini hepimiz biliyoruz. Ekonomik açıdan güçlenen kadının, ailede ve toplumsal yaşamda da konumu geliyor. Kadınların ekonomiye katılımında önlerinin açık olması, hayatın birçok alanındaki engellerin aşılmasını da kolaylaştırıyor.

Toplantımızın başında izlediğimiz dokümanter filmde, kadınlar gerek çalışma hayatına katılımında gerekse çalışma hayatının içinde yaşadıkları zorlukları, çok yalın ve net bir şekilde ifade ettiler. Toplumda kadın ile erkeğe biçilen farklı roller, eğitim eksikliği, iş ve aile dengesini kurmaya yardımcı mekanizmaların azlığı ve sosyal güvenceden yoksunluk kadınları etkileyen ağır sorunlar.

Bu sorunların ortadan kaldırılması için atılacak her adım, herşeyden önce birey hakları ve demokrasinin bir gereği olarak kabul edilmeli. Ülke olarak, tüm kadınları kendi ayakları üzerinde durabilecek, kendi kararlarını alabilecek özgüvenle donatacak mıyız? Demokrasiyi, sadece bir yönetim biçimi olarak değil, bir yaşam tarzı olarak en uç hücremize kadar özümseyecek ve evden başlayarak hayatın her alanında uygulayabilecek miyiz?

Kadınların çalışma hayatına katılımını olağan, hatta “olması gereken” olarak görmeye başladığımızda, aslında sorunun büyük bölümü de çözülmüş olacak. 2023 yılında dünyanın en büyük 10. ekonomisi olmayı hedefleyen Türkiye, kadınlarını kazanmadan bunu başaramaz. Dünya İnsani Gelişmişlik Endeksi’nde şu anda 83. sıradaki yerimizden lig atlamamız için toplumun yarısını oluşturan kadınları karar mekanizmalarında etkin; toplam katma değer eş paydaşı bireyler haline getirecek fırsatları yaratabilmemiz gerekiyor. Onun için de kadının rolüne bakış açımızdan başlamamız gerekiyor diye düşünüyorum.

Bu bakış, kadınların ailedeki rolünü göz ardı etmemekle birlikte, onları “başarılı erkeklerin arkasında ve hep ‘gizli’ kahraman kalmaya mahkum olmaktan kesinlikle çıkartmak zorundadır.

Türkiye 21. yüzyılda, yüzümüzü kızartan kadın-erkek eşitsizliği tablosu ile yola devam edemez, etmemelidir. Kadınların eğitim ve işgücü istatistikleri bakımından sonlarda yer alan konumunu değiştirmeye ve ülkemizi ekonomik ve sosyal refaha kavuşturmaya odaklanmalıyız. Bir ülkede kadınlar ekonomiden ve demokrasiden yeterince pay alamıyor, yönetimde söz sahibi olamıyorsa, o ülkenin gerçek anlamda gelişmiş olarak kabul edilmesi de mümkün değildir.

Sayın Konuklar,

Kadınların ekonomiye katılmasının sadece kadınları ilgilendirmediğini, kadın-erkek tüm toplumu ileri taşıyacak bir konu olduğunu bilerek, çözüm süreçlerine erkeklerin de aktif olarak katılmasının şart olduğunu da görüyoruz.

Filmimizde yer alan kadınların, sorunları çok net bir şekilde ifade ettiklerini belirtmişim. Aslında bu sorunların çözümlerinin en azından ana hatları belli. Bir yandan, eğitime erişim için sergilenen seferberlik anlayışının sürdürülmesi, hatta artırılması, diğer yandan ev ve aile sorumlulukları nedeniyle çalışma hayatına hiç girememeye veya kalıcı olamama sorunlarını ortadan kaldıracak tedbirlerin alınması gerekli. İhtiyacımız olan, çözümleri hayata geçirecek iradenin, başta devlet katında olmak üzere, kararlı şekilde sergilenmesi.

“Ama”larla, “ancak”larla artık mesafe alamayız. Türkiye, kadınların eğitime, çalışma hayatına ve yönetime daha çok katılımını sağlayacak somut adımları artık atmalıdır. Hükümetlerden kamu kurumlarına, özel sektör kuruluşlarından sivil toplum örgütlerine kadar her organ, kadınları ne kadar içine dahil ettiğine durup bir bakmak zorunda.

Biz TÜSİAD’da üye kurumlar arasında anket yapmaya başladık bu duyarlılığı artırmak için. Bu anketin ilk gelen sonuçlarına göre; TÜSİAD üyelerinde toplam çalışanlar içinde kadın oranı %35. Evet, Türkiye ortalamasının üstünde ama bizim için yeterli bir oran değil. Orta kademe üstü yönetimde %43 oranında kadın var. Bu da belki ortalamalara göre fena değil ama bu da gerçekten istediğimiz yerde değil. Üyelerimiz nezdinde bu farkındalığı yaratmak için bu anketi ve bildiriye periyodik olarak tekrarlayacağız.

Biliyoruz ki kadınlar tüm potansiyellerini açığa çıkardığında ülkemizi bir üst gelişmişlik seviyesine taşıyacaklar. Başta toplumda önde gelen kişiler ve karar alıcılar olmak üzere, kadın-erkek tüm bireylerin çabasıyla bunun mümkün olacağına inanıyoruz. Filmimizde yer alan, iş hayatından sanata, spordan siyaset dünyasına, tanıdığımız pek çok erkeğin çözüm sürecine destek vermesi bizi de umutlandırdı. Ancak paylaşımcı toplumla üretken olabiliyor. Aynı şekilde paylaşımcı aile düzenleri de üretken ve etkin aile bireyleri yetiştirebiliyor.

Gün boyunca kadın istihdamının artırılması için yapılabilecek düzenlemeleri, iş ve aile yaşamını uzlaştıracak politikaları irdeleyeceğiz. Benim özellikle seslenmek istediğim bir kesim daha var. O da nispeten fırsat eşitliği şartlarını yakalayabilmiş, iyi eğitim alabilmiş, ailesinden kendini bağımsız bir birey olarak yetiştirme konusunda destek alabilmiş kadınlar.

Türkiye’nin ihtiyacı olan zihinsel dönüşümde önem, yol gösterici, cesaretlendirici olacak sizlersiniz. Bu imkanların Türkiye’de yaygın tüm kadınlar için yaratılabilmesinde seferber olmak zorundayız. Bizim özgür düşünen; sorgulayan; topluma katkı yapacak gençler, genç kadınlar yetiştirme sorumluluğumuz var. Evet kadınlar önce aile içinde bu fitili ateşlemek; evlatlarını hak ve özgürlüklerine sahip çıkan, ekonomik özgürlükleriyle ve etkinlikleriyle katma değer yaratan bireyler olarak yetiştirmede bilinçli olabilirler. Bunun ötesinde bilmeliyiz ki Türkiye’nin bu bilinçle kadınlar kadar eşit derecede üreten, düşünen, yazan, eğiten ve eğitilen kadınlara ihtiyacı var. Türkiye’nin dört bir yanının daha çok kadın yöneticiye, daha çok bilim insanına, doktora, hakime, savcıya ihtiyacı var. Türkiye’nin tüm karar mekanizmalarında kadına ihtiyacı var.

Türkiye dünyadaki en güçlü 5 kadından birini yetiştirmiş olabilir; TÜSİAD 2 kez kadın başkan seçmiş olabilir; hiç birimiz unutmamalıyız ki zincir güçlü halkaları kadar değil; zayıf halkaları kadar güçlüdür.

Türkiye’de kaynaklarımız kısıtlı, bu kaynaklardan faydalanabilmiş, eğitim kaynaklarını kullanabilmiş kadınlarımızın kendi seçimleriyle iş yaşamında yer almamalarında ciddi bir kayıp olarak görüyorum. Oysa toplumun yetişmiş kadınlarımızın potansiyeline, enerjisine ihtiyacı var. Kaynaklarımızı heba etmeyelim.

Kadının iş yaşamında, toplumda eşitliği için hep birlikte, halkaların hepsini güçlendirmeliyiz. Kendine güvenen, demokrat, özgür, adil ve müreffeh bir Türkiye hayal ediyoruz. O hayali kadınlarımız eşit olmadan gerçekleştiremeyiz. Bu yolda birlikte yürümeliyiz. Biz hazırız, buna inanıyoruz.

Sayın Konuklar,

Sözlerime son vermeden önce, konferansımızın ve filmin gerçekleşmesine katkıda bulunan herkese tekrar teşekkür ediyorum. Şimdi sözü, Şimdi, konuşmalarını yapmak üzere Sayın Bakanımızı kürsüye davet ediyorum.